

1

ונתתי אתיחן העם הזה בעיני כח מצרים והיה כי תלכו לא תלכו ריקם: ושאלה אשה משכנתה כח ומגרת ביתה כלי-כסף וכלי זהב ושמלת ושמלתם על-בניכם ועל-בנותיכם ונצלתם את-מצרים:

בוא שאוב

2

דבר-נא באזני העם ושאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי-כסף וכלי זהב: ותן יהוה אתיחן העם בעיני מצרים גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי-פרעה ובעיני העם:

פושג לא

3

ותחזק מצרים על-העם למהר לשלחם כי-הארץ כי אמרו כלנו מתים: וישא העם את-בצקו טרם יחמץ יד משארתם צררת בשמלתם על-שכמם: ובני-ישראל עשו כדבר לה כשה ושאלו מצרים כלי-כסף וכלי זהב ושמלת: ויהוה נתן את-יד הן העם בעיני מצרים ושאלו ונצלו את-מצרים:

פושג בא

4

ויאמר יהוה אל-משה ואל-אהרן בארץ מצרים לאמר: החדש הזה לכם ראש חודשים וראשון הוא לכם לחודשי השנה: ודברו אל-ישראל לאמר בעשר לחודש הזה ונקחו להם איש ששה לבית-אביתו ויאם יד ימעט הפית מהית משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל-ביתו במקטת נקטת איש לפי אכלו תבסו על-השה:

פושג לא

5

ויאמר יהוה אל-משה כבוד לב פדעה מאן לשלח העם: לך אל-פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על-שפת היאר והמטה אשר-נהפך לנחש תקח בידך: ואמרת אליו יהוה אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח את-עמי ובעבדני במדבר והנה לא-שמעת עד-כה: כה אמר יהוה בזאת מדע כי אני יהוה הנה אנכי מכהו במטה אשר-בידי על-המים אשר ביאר ונהפכו לדם: ונהדגה אשר-ביאר תמות ובאס היאר ונלאו מצרים לסתות מים מן-היאר: ויאמר יהוה אל-משה אמר אל-אהרן קח מטה וגסה-ךך על-מימי הנהרים על-נהרותם ועל-איהם ועל-אגמיהם ועל-כל-מקנה מימיהם ויהי דם והיה דם-בכל-ארץ מצרים ובעצים ובבאבנים: ובעשור כן מטה ואהרן באשרו צנה יהוה וירם במטה ויך את-המים אשר ביאר לעיני פרעה ולעיני עבדיו ויהפכו כל-המים אשר-ביאר לדם:

פושג וארא

פושג

6

ויאמר יהוה אל-משה בא אל-פרעה ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח את-עמי ובעבדני: ואם-מאן אמה לשלח הנה אנכי נגף את-כל-בבולך בצפרדעים:

ויט אהרן את-ידו על מימי מצרים ונמל הצפרדע ותכס את-ארץ מצרים: ובעשור כן החרטמים בלטיהם ויעלו את-הצפרדעים על-ארץ מצרים: ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר העתירו אל-יהוה ויסר הצפרדעים ממני ומעמי ואשלחה את-העם ויחזרו ליהוה: ויאמר משה לפרעה התפאר עלי למתיו אעתיה לך ולעבדך ולעמך להכרית הצפרדעים ממך ומבתיך רק ביאר תשאננה: ויאמר למחר ויאמר כדברך למען מדע כי-אין ביהוה אלקיני: וסרו הצפרדעים ממך ומבתיך ומעבדך ומעמך רק ביאר תשאננה: ויצא משה ואהרן מעם פרעה ויצעק משה אל-יהוה על-יד דבר הצפרדעים אשר-טם לפרעה: ובעש יהוה כדבר משה וימתו הצפרדעים מן-הבתים מן-החצרות ומן-השדות:

פושג וארא

כניא

אמר אל-אהרן גסה את-מטה וקח את-עפר הארץ והיה לכןם בכל-ארץ מצרים: ובעשור כן ויט אהרן את-ידו במטהו ויך את-עפר הארץ ותהי הכןם באדם ובבהמה כל-עפר הארץ היה כנים בכל-ארץ מצרים: ובעשור כן החרטמים בלטיהם להוציא את-הקנים ולא יכלו ותהי הכןם באדם ובבהמה: ויאמרו החרטמים אל-פרעה אצבע אלהים הוא ויחזק לבי-פרעה ולא-שמע אלהים באשר דבר יהוה:

פושג וארא

8

והנראה בעיני עוד כי מכת הדם להפוך תולדת המים לדם, ומכת הצפרדעים להעלותם מן היאור, יכלו לעשות כן כי אין בהם בריאה או יצירה, כי לא אמר הכתוב ויהיו הצפרדעים, רק ותעל הצפרדע (לעיל פסוק ב) שנאספו ועלו, רק מכת הכנים היתה יצירה ואין טבע העפר להיות כנים, על כן אמר והיה לכנים (פסוק יב), ואמר להוציא את הכנים, כענין תוצא הארץ נפש חיה וגוי ויהי כן (בראשית א כד), ולא יוכל לעשות כמעשה הזה זולתי היוצר יתברך ויתברך, ואמר ויעשו כן ולא יכולו, כי השביעו השדים לעשות מאמרם ואין בהם כח.

רעגן וארא

9

לכן אמר הכתוב בסדר שלשה מכות הראשונות, במכה הראשונה השם לא הרשהו ללכת אל ביתו כי אם כאשר יצא פרעה המימה, שזה מורה שאין לו רשות כל כך על פרעה שאינו נכנס לביתו להתרות בו כי אם כאשר יפגע בו, ובשניה הוסיף למשול עליו ולבא אל ביתו ולהתרות בו, ומכל מקום כיון שהיה מתרה בו היה אומר אין אני חפץ במכתך רק שתשמע, ובשלישית היה מכה אותו בלא התראה לגמרי, וזה יותר ממשלה עליו להכותו כך בלא התראה.

עגל אוחות צי סיך כז

10

ויאמר יהוה אל-משה השכם בבקר והתצב לפני פרעה הנה יצא המימה ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח עמי ובעבדני כי אם-אניך משלח את-עמי הגני משליח כן ובעבדני ובעמך ובעמך את-הערב וימלאו בתי מצרים את-הערב וגם האדמה אשר-טם עליה: והפליתי ביום ההוא את-ארץ גשן אשר עמי עמד עליה לבלתי היות טם ערב למען מדע כי אני יהוה בקרב הארץ: ושמתי פדת בין עמי ובין עמך למחר יהיה האת הזה: ובעש יהוה כן ויבא ערב כבוד ביתה פרעה ובית עבדיו ובכל-ארץ מצרים תסתת הארץ מפני הערב:

עניא

11

ויאמר יהוה אל-משה בא אל-פרעה ודברת אליו כה אמר יהוה אלקי העברים שלח את-עמי ובעבדני: כי אם-מאן אמה לשלח ועודך מחזיק בם: הנה יד-יהוה הנה במקנה אשר בטדה בסוסים ובחמרים ובמילים בבקר ובצאן דבר כבוד מאד: והפליה יהוה בין מקנה ישראל ובין מקנה מצרים ולא ימות מכל-לבני ישראל דבר: ובשם יהוה מועד לאמר מחר יעשה יהוה הדבר הזה בארץ: ובעש יהוה את-הדבר הזה ממחרת וימת כל מקנה מצרים ומקנה בני-ישראל לא-מת אחד: וישלח פרעה והנה לא-מת ממקנה ישראל עד-אחד ויכבד לב פרעה ולא שלח את-העם:

פושג וארא

12

ויאמר יהוה אל-משה ואל-אהרן קחו לכם מלא חספניכם סין כבשן וירקו משה השמימה לעיני פרעה: והיה לאבק על כל-ארץ מצרים והיה על-האדם ועל-הבהמה לשתין פרח אבעבעת בכל-ארץ מצרים: ויקחו את-סין הכבשן ויעמדו לפני פרעה ויזרק אתו משה השמימה ויהי שחין אבעבעת סין באדם ובבהמה: ולא יכלו החרטמים לעמד לפני משה מפני השחין כי-היה השחין כחרטום ובכל-מצרים: ויחזק יהוה את-לב פרעה ולא שמע אלהים באשר דבר יהוה אל-משה:

פושג וארא

16

המושיים : אחד מחמשה יצאו וארבעה חלקים מתו בשלשת ימי אפלה.

ראו געלט

17

ואחר באו משה א ה ואהרן ויאמרו אל פרעה כה אמר יהוה אליהו ישראל שלח את עמי ויחגו לי במדבר: ויאמר פרעה מי יהוה אשר אשמע בקלו לשלח את ישראל לא ידעתי את יהוה וגם את ישראל לא אשלח: ויאמרו אליהו העבדים נקרא עלינו גלגה גא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה ליהוה אליהו פניסגוענו בעבר או בחרב:

פרט געלט

18

והיו למאורת ברקיע ט השמים להאיר עליהם ויהיו: ויעש אלהים את שני המארות הגדלים את המאור הגדל למשלת היום ואת המאור הקטן למשלת הלילה ואת הכוכבים:

סוף דיאזא

19

ויקראו בית ל א ישראל את שמו מן והוא כזרע גד לבן וטעמו כצפיתת בדבש:

סוף געלט

20

(לא) והוא כזרע גד לבן, עשב ששמו קוליינד"ר⁸⁹, וזרע שלו עגול ואינו לבן, והמן היה לבן⁹⁰, ואינו נמשל לזרע גד אלא לענין העגול כזרע גד היה, והוא לבן.

כף ע

21

עמדה מלדת ומקח את זלפה שפחתה ותמן אתה ליעקב לאשה: ומלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן: ותאמר לאה כגד ותקרא את שמו גד:

כחש ניזא

22

ותאמר עובי יהוה השכחים י את היר קדשי הערבים לגד שלחן והממלאים למני ממסך:

לציהו סו

23

אליף בית אלף בינה גימל דלית גמול דלים מיט פשוטה כרעיה דגימל לגבי דלית שכן דרכו של גומל חסדים לרוץ אחר דלים

זמו גמל (קני)

24

ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה, זו מצות עשה.

גזרת כחש עמר

25

כחש כ"א

ובהדר זקנים ובני ישראל עשו כדבר משה ושאלו ממצרים, היה לו לכתבו לעיל גבי דבר נא באזני העם, דכתיב שם והי נתן חן העם וגו'. אלא לפי שהיו כלי כסף וכלי זהב של מצרים צרורים בשקיהם של ישראל, וכשבאו המצריים לשאול כליהם היו אומרים להם צרורים הם בשקיגו המתינו ונתיר לכם. והם אומרים לא נמתין כל כך, שנאמר ותחזק מצרים על העם, ולכן כתב אצל צרורות בשמלותם ובני ישראל עשו.

כחש כ"א אוג פכשג לא

סוף געלט

ויאמר יהוה אלי משה השכם בבקר והתאצב לסני סרעה ואתה אליו כה אמר יהוה יי אלי העבדים שלח את עמי ויעבדני: כיו בפעם הזאת אני שלח את כל מעמתי אל לבך ויעבדך ובעמך בעבור מדע כי אין ט כמני בכל הארץ: כי עתה שלחתי את ידי ואתך ואת עמך ט בעבור ותפקד מן הארץ: ואולם בעבור זאת העמדתי בעבור יי הראתה אתי וילמזן ספר שמי בכל הארץ: עודה מסתולל בעמי לבתי שלחם: הנני ממסיר כעת מחך בך בך מאד אשר יי לא היה כמהו במצרים למך היום הוסדה ועד עתה: ועתה שלח יי העו את מקנהו ואת כל אשר לה בשדה כל האדם והבהמה אשר ימצא בשדה ולא האסף הביתה הךד שלהם הברד ומתו: הירא כ את דבר יהוה מעבדי סרעה הנני את עבדיו ואת מקנהו אל הבתים: ואת לא ישם לבו אל דבר יהוה בעוב את עבדיו ואת ט מקנהו בשדה:

ויאמר יהוה אל משה גטה את ידך עלי השמים ויהי ברד בכל ארץ מצרים עלי האדם ועל בהמה ועל כל עשב השדה בארץ מצרים: ויט משה את משהו עלי השמים ויהוה נתן קול וברד י ותחלף אש ארצה וימטר יהוה ברד עלי ארץ מצרים: ויהי ברד כו ואש מתלקחת בתוך הברד כבד מאד אשר לא היה כמהו בכל ארץ מצרים מאז היתה לגוי וכן הברד בכל ארץ מצרים את כ כל אשר בשדה מאדם ועד בהמה ואת כל עשב השדה הכה הברד ואת כל עץ השדה שבר: רק בארץ גסן אשר שם בני ישראל לא ט היה ברד: וישלח פרעה ויקרא למשה ולאהרן ויאמר אליהם כ חסאתי הפעם יהוה הצדיק ואני ועמי הרשעים: העתירו אלי יהוה כח ורב מהית קולת אלהים וברד ואשלתה אתכם ולא תססון לעמד:

סוף געלט וארא

כחש

ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה כה אמר יהוה אלי משה ואת לב עבדיו למען שתי אתי אלה בקרב: וילמזן מספר באוני בך ובו בנג את אשר התעללתי במצרים ואת אחתי אשר אשמתי ג גם וידעתם כי אני יהוה: ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו כה אמר יהוה אליהו העבדים עדימתי מאנת לענת מפני י שלח עמי ויעבדני: כי אם מאן אתה לשלח את עמי הנני מביא ה מחר ארבה בגבלך: וקשה את עין הארץ ולא יוכל לראת את הארץ ואכלו את ימך הפלטה הנשאת לך מן הברד ואכל י את כל העץ הצמח לך מן השדה: ומלאו בתיך ובתי כל עבדך ובתי כל מצרים אשר לא יראו אבותיך ואת אבותיך מיום היותם ז על האדמה עד היום הנה גסו ויצא מעם פרעה:

ויאמר יהוה אל משה גטה ידך על ארץ מצרים בארבה ועל על ארץ מצרים ויאכל י את כל עשב הארץ את כל אשר השאיר הברד: ויט משה את משהו על ארץ מצרים ויהוה נהג רוח קדים בארץ כל היום והוא וכל הלילה הברד היה ורוח הקדים נשא את הארבה: ויעל הארבה יי על כל ארץ מצרים ויגח בכל גבול מצרים כבד מאד לסניו לא היה כן ארבה כמהו ואחריו לא יהיה כן: ויכס את עין כל הארץ יי ותחשך הארץ ויאכל את כל עשב הארץ ואת כל סר העץ אשר הותיר הברד ולא ינותר כל ירק בעץ ובעשב השדה בכל ארץ מצרים: ויבקר פרעה לקרא למשה ולאהרן ויאמר חסאתי ליהוה יי אלהיכם ולכם: ועתה בא נא חסאתי אך הפעם והעתירו ליהוה יי אלהיכם ויסר בעלי רק את המות הנה: ויצא מעם פרעה ויעמר יי אל יהוה:

15

ויאמר יהוה אל משה גטה ידך עלי השמים ויהי חשך על ארץ מצרים חשך חשך: ויט משה את ידו עלי השמים ויהי חשך אפלה כ בכל ארץ מצרים שלשת ימים: לא יראו אית את אחיו ולא קמו כ אית מתחמו קלסת ימים וכל בני ישראל היה אור במוטבתם: ויקרא פרעה אל משה ויאמר לכו עבדו את יהוה רק צאנכם כו ובערכם יצג גס ספקם ילך עמכם: